

Številka: 630-01-3/2021/2
Ljubljana, 31. 5. 2021

Predlog

Državni svet Republike Slovenije je na 41. seji 9. 6. 2021, v skladu z 98. členom Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14, 26/15, 55/20 in 123/20), obravnaval Pobudo Interesne skupine negospodarskih dejavnosti glede gradnje Centra znanosti kot demonstracijskega objekta ter na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - UPB1 in 95/09-odl. US, 21/13-ZFDO-F in 81/18 – odl. US), sprejel naslednji

S K L E P:

Državni svet Republike Slovenije podpira pobudo Interesne skupine negospodarskih dejavnosti ter Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport predlaga, da pobudo prouči in nanjo odgovori.

Pobuda Interesne skupine negospodarskih dejavnosti se glasi:

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport naj začasno zaustavi vse dejavnosti, povezane z izgradnjo Centra znanosti kot demonstracijskega objekta, dokler se ne izpelje podrobna analiza utemeljenosti gradnje in pridobi soglasja poglavitnih raziskovalnih inštitucij v Republiki Sloveniji.

Obrazložitev:

Projekt gradnje novega centra znanosti je bil aprila 2018 umeščen v vladni načrt razvojnih programov za obdobje od leta 2018 do leta 2022. Gre za demonstracijski objekt, ki naj bi bil namenjen promociji in popularizaciji znanosti, raziskovanja, tehnologij, inovacij in vseživljenjskega učenja skozi eksperimente in prikaze uspehov znanosti, gospodarstva in kulture.

Trenutna ocena vrednosti projekta »Izgradnja Centra znanosti kot demonstracijskega objekta« znaša 31 milijonov evrov. Predvidoma se bo projekt sofinanciral s kohezijskimi sredstvi Evropske Unije, in sicer s sredstvi Evropskega sklada za regionalni razvoj in iz sredstev integralnega proračuna Republike Slovenije - Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport. Projekt je trenutno v 2. fazi priprave, pri čemer mora biti za uspešno črpanje sredstev evropske kohezijske politike projekt zaključen do konca leta 2023. Po izgradnji naj bi se delovanje centra v pretežni meri krilo z vstopninami.

Višina predvidenih sredstev za izgradnjo centra predstavlja precejšen del vseh letnih sredstev, ki se jih namenja znanosti. Ta na letni ravni znašajo okoli 200 milijonov evrov, pri čemer v to niso zajete zgolj investicije v znanost. Tako gradnja Centra znanosti kot demonstracijskega objekta vzbuja skrb. Republika Slovenija je namreč med najslabšimi v Evropi po deležu sredstev, ki se jih namenja znanosti, in že zdaj so ta sredstva obremenjena z vrsto aktivnostmi, ki odvzamejo pomemben delež podpore znanstvenim raziskavam.

Poudarja se, da v Ljubljani že deluje Hiša eksperimentov, katere namen je med mladimi spodbujanje strasti do učenja, ustvarjalnosti ter izkustveno učenje in »spoznavanje« znanosti. Po njeni vsebini gre za center znanosti, ki si prizadeva za promocijo in popularizacijo znanosti, raziskovanja, lastnega razvoja in raziskovanja novih didaktičnih metod. Tako se ob tem postavljata vprašanji, ali ni smotrnejše sredstva, namesto v nov objekt, nameniti resničnemu razvoju znanosti ter tehnološkemu in družbenemu napredku.

Na podlagi navedenega se Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport predlaga, da začasno ustavi vse postopke, povezane z gradnjo Centra znanost kot demonstracijskega objekta, dokler se ne izpelje podrobne analize utemeljenosti njegove gradnje in pridobi soglasja in podporo od poglavitnih raziskovalnih institucij v Republiki Sloveniji.

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport, da pobudo prouči in v skladu s šestim odstavkom 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14, 26/15, 55/20 in 123/20) nanjo v roku 30 dni odgovori.

* * *

Za poročevalca Interesne skupine negospodarskih dejavnosti na seji Državnega sveta je bil določen državni svetnik dr. Matjaž Gams.